2026–2027 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI ..... ORTAOKULU

8. SINIF TÜRKÇE DERSİ 1. DÖNEM 1. YAZILI SINAVI

Adı Soyadı	Sınıfı / No	Puan

Süre 40 dakikadır. Soruları dikkatle okuyunuz; cevaplarınızı ayrılan alanlara yazınız ve işlemlerinizi gösteriniz. Her sorunun puanı yanında yazılıdır. Başarılar!

1. Cumartesi sabahı semt pazarı her zamanki gibi kalabalıktı. Tezgâhların arasından yükselen sesler, taze domates ve nane kokusuna karışıyordu. Defne, dedesinin sebze tezgâhında ilk kez tek başına satış yapıyordu. Dedesi, para üstü verebilmek için bozuk para almaya gitmişti.

Yaşlı bir kadın tezgâha yaklaştı, iki kilo domates istedi. Defne domatesleri tartıp poşete koydu. Kadın aceleyle bir banknot uzattı ve para üstünü beklemeden kalabalığa karıştı. Defne elindeki paraya baktığında kadının istenenden çok daha fazla para verdiğini fark etti. Bir an **duraksadı**. Kimse görmemişti; dedesi bile yoktu.

Sonra kalabalığın arasına daldı. Pazar giderek kalabalıklaşıyordu; sebze sandıklarının arasından geçerek koşmaya devam etti. Sonunda mavi bir eşarp gördü, arkasından seslendi. Kadın durdu, şaşkınlıkla döndü. Defne nefes nefese, fazla parayı kadına uzattı. Kadın gülümseyerek Defne'nin omzunu okşadı: "Bu pazarda dürüstlüğün en güzel meyvesini senin tezgâhında buldum." dedi.

Defne tezgâha döndüğünde dedesi gelmişti. Olanları anlattı. Dedesi bir süre sustu, sonra torununun saçlarını karıştırdı: "Terazimiz doğru tartar ama **vicdanımız** ondan da doğru tartmalı." dedi. O gün Defne, sattığı domateslerden daha değerli bir şey kazandığını hissetti. Akşam eve dönerken cebinde yalnızca birkaç bozuk para vardı ama yüreği hiç olmadığı kadar hafifti.

Yukarıdaki metne göre soruları cevaplayınız.

a) Defne pazarda neden tek başınaydı? **5 p**

b) Defne, kalabalığın içinde kadını neden tanıyabildi? **5 p**

2. Metinde koyu yazılan kelimelerin metindeki anlamını tahmin ederek yazınız.

a) duraksamak: **5 p**

b) vicdan: **5 p**

3. Metnin ana fikrini bir cümleyle yazınız. **10 p**

4. "Kimse görmemişti; dedesi bile yoktu." cümlesinden Defne'nin o anki düşünceleriyle ilgili hangi çıkarım yapılabilir? **10 p**

5. Bu metin hangi türe aittir? Türün iki özelliğini metinden örnek vererek gösteriniz. **10 p**

6. (I) “Tezgâhların arasından yükselen sesler, taze domates ve nane kokusuna karışıyordu.”
(II) “Kadın durdu, şaşkınlıkla döndü. Defne nefes nefese, fazla parayı kadına uzattı.”

Metinden alınan bölümlerde hangi anlatım biçiminin kullanıldığını yazınız ve nasıl anladığınızı açıklayınız.

a) I. bölüm: **5 p**

b) II. bölüm: **5 p**

7. (1) Tezgâhların arasından yükselen sesler, kokulara karışıyordu.
(2) Kadın gülümseyerek Defne’nin omzunu okşadı.
(3) Satış yapmak Defne’yi heyecanlandırıyordu.

a) Altı çizili fiilimsilerin türünü yazınız. **9 p**

b) 1. cümledeki fiilimsi hangi kelimeyi nitelemektedir? **3 p**

8. Basılı kitaplar elde tutulur, sayfaları tek tek çevrilir, kâğıdın kokusu duyulur. E-kitaplar ise hafiftir; yüzlerce kitap tek bir cihazda taşınabilir. Bununla birlikte bazı okurlar, ekrandan okurken daha çabuk yorulduklarını söyler. **10 p**

Bu paragrafta hangi düşünceyi geliştirme yolu kullanılmıştır? Nasıl anladığınızı açıklayınız.

9. Okulunuzun bahçesini teneffüs zili çaldığı an betimleyen **4–5 cümlelik** bir paragraf yazınız. Paragrafınızda en az **iki farklı duyuya** (görme, işitme, koklama vb.) seslenen ayrıntı bulunsun. **18 p**